

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра Фахових методик і технологій початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Формування міжпредметних естетичних компетентностей учнів
початкових класів**

Освітня програма ОР Баклавр

Спеціальність Початкова освіта

Галузь знань 0101 Педагогічна освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Формування міжпредметних естетичних компетентностей учнів молодших класів
Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський
Викладач (-і)	Качмар О.В.
Контактний телефон викладача	0678829592
E-mail викладача	Ooleksandra75@gmail.com
Формат дисципліни	вибірковий
Обсяг дисципліни	90год. (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Спецкурс “Формування міжпредметної естетичної компетентності у молодших школярів” - складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Ідея людиноцентризму в освіті та педагогіці знаходить своє відображення в орієнтації на розвиток особистісних рис людини з огляду на її ефективну і творчу працю. Набуття молоддю знань, умінь і навичок, спрямоване на вдосконалення їхньої компетентності, сприяє інтелектуальному й культурному розвитку особистості, формуванню в неї здатності швидко реагувати на запити часу.</p> <p>В умовах модернізації української освіти виникає потреба у підготовці активної, естетично розвинутої особистості. Згідно нового базового закону “Про освіту”, концепції Нової української школи з вересня 2018 року розпочалося упровадження нового змісту освіти, який заснований на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.</p> <p>Спецкурс “Формування міжпредметної естетичної компетентності...” побудований на таких основних компонентах: “стилі та напрями мистецтва”, “види екранних мистецтв”, “театральне мистецтво”, “значущість мистецтва в діалозі культур”, “поняття етикету та його структура: діловий етикет, мовний етикет, етикетні форми, “етикет невербальної комунікації”, форми поведінки у різних громадських та мистецьких закладах.</p>	

3. Мета та цілі курсу

- Сприяти формуванню мистецько-естетичним компетентностям , опануванню студентами предмету “Мистецтво”, стимулювати пізнавальну й творчу активність у різних видах життєдіяльності людини.
- Знати і розуміти стилі та напрями мистецтва;
- значущість мистецтва в діалозі культур;
- використання ІКТ, інтернет-ресурсів для віртуальних екскурсій музеями України та світу;
- застосовувати зв’язки між різними видами мистецтва у художньо-творчій діяльності;
- розуміти і знати стилі та жанри музики, видатних композиторів та їх шедеври;
- ознайомити із загальними уявленнями про зміст понять “етикет” і “мовний етикет, культура спілкування, культура поведінки у громадських місцях, правила столового етикету, ділового етикету, загальногромадянського етикету.

4. Компетентності

Здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в учнів початкових класів базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода

поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей молодшого шкільного віку уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей молодшого шкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з однолітками, батьками, друзями

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини. Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1.5. Мистецька компетентність,

СК – 3. Педагогічна компетентність.

СК – 3.1. Дидактична.

СК – 3.2. Виховна.

СК – 3.3. Організаційна.

СК – 4. Методична компетентність.

СК – 4.1. Нормативна.

СК – 4.2. Варіативна.

СК – 4.3. Спеціально-методична.

СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна.

СК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК).

СК – 5.2. Вербально-логічна.

СК – 5.3. Інтерактивна.

СК – 5.6. Предметно-змістова.

5. Результати навчання

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Здатність розв'язувати завдання та практичні проблеми у естетичному вихованні молодших школярів, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та «Мистецтва» й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями з освітньої галузі «Мистецтво», зокрема інноваційними методичними підходами щодо естетичного розвитку, навчання та виховання учнів молодшого шкільного віку, сучасними методиками, технологіями навчання, молодших школярів; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Здатність до пошуку новітніх методів і технологій у вихованні молодших школярів, оброблення та аналізу наукової літератури, систематизації й узагальнення інформації, зокрема музично-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Здатність педагога спілкуватися з дітьми, колективом педагогів, батьками, вміння знайти правильний підхід до них, встановити з ними доцільні з педагогічного погляду взаємини, наявність педагогічного такту, педагогічної культури; здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки.

Здатність та готовність швидко й успішно опановувати інноваційні технології музичного виховання, набувати знань та вмінь, здатність до саморозвитку і модернізації власної діяльності.

Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у музично-професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

Здатність критично оцінювати цифровий контент, безпечно використовувати

цифрові технології; засоби комунікації для вирішення професійних, музично-педагогічних задач, навички етичної поведінки в цифровому інформаційно-комунікаційному середовищі.

Здатність випускника до здійснення виховної культурної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу засобами музичного, образотворчого мистецтва в початковій школі як цілісної педагогічної системи.

Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу освітньої галузі «Мистецтво» в початковій ланці освіти.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год.
самостійна робота	60 год

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII сем.	Початкова освіта	4 рік	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
1.Формування міжпредметних компетентностей у процесі тематичного навчання.	Лекція		2год. Опрацювання нормативних документів	95(5)	1 тиж.
2.Формування естетичної культури майбутнього вчителя засобами мистецтва..Етикет і сучасна культура	Лекція-діалог		практичне заняття, квест. 2год	95(5)	1 тиж.

<p>спілкування.</p> <p>3. Функції мистецтва. Жанри, стилі, епохи: музика, архітектура, образотворче мистецтво, театр.</p>	<p>Інтерактивна лекція</p>		<p>презентація, використовувати інтернет-ресурси для самостійного опанування медіатехнології 4 год.</p>		<p>2 тиж.</p>
<p>4. Загальна характеристика стилів: класичний, імпресіонізм, експресіонізм, постімпресіонізм, модерн, кубізм, авангард, сюрреалізм, боді-арт.</p>	<p>Інтерактивна лекція</p>		<p>презентація-екскурсія 4 год.</p>		<p>2 тиж.</p>
<p>5. Архітектурні стилі.</p>	<p>Лекція – діалог</p>		<p>презентація, 2 год.</p>		<p>2 тиж.</p>
<p>6. Взаємозв'язок музики з живописом, архітектурою, танцем, словом. Симбіоз мистецтв, Інтеграція.</p>	<p>Інтерактивна лекція</p>		<p>самостійна робота, відеопрезентація, робота з літературними джерелами, картинами, музеї світу 4 год.</p>		

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Залік: максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового роботи (тести) та (50 балів) оцінки за практичні заняття (25 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (25 балів).
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох завдань творчого характеру
Семінарські заняття	Виконання всіх практичних завдань, проходження тестового контролю, презентації робіт
Умови допуску до підсумкового контролю	здача 2 тестових завдань, написання контрольної роботи
8. Політика курсу	
<p>Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2) і тільки тоді буде допущений до складання заліку.</p> <p>Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p> <p>Повинні виконати контрольну роботу для перевірки здатності продемонструвати розуміння використання мистецтва як носія духовного, продемонструвати вміння спілкування з аудиторією, доносити до неї велич і красу художніх образів, прекрасних людських почуттів – показати розуміння</p>	

зв'язку мистецтва з природним, соціальним і культурним середовищем у життєдіяльності людини, усвідомлення власної причетності до художніх традицій народу, забезпечення професійної діяльності з естетичних позицій. В процесі моделювання уроку продемонструвати вміння застосовувати практичні професійні навички інтегрувати знання й розуміння з інших предметів, застосовувати дидактичний матеріал для вирішення освітніх завдань. Проектування вправ, завдань полягає в тому, щоб продемонструвати здатність до створення дидактичних матеріалів за допомогою ІТК технологій, створити ряд лепбуків, роздаткових карт, творчих завдань для учнів, інтелект-карт для планування тематичного заняття під час актуалізації знань та для узагальнення теми.

9. Рекомендована література

1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018р .No 87.URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras>
2. Аболіна Т.Г. Естетичне виховання в школі /Т.Г.Аболіна, Н.Є.Миропольська. -К., 1987. 68 с.
3. Бойко Л.М. Виховання дитячої уяви у художніх образах. К., ІЗМН. 1997. 108 с.
4. Бойчук М. Думки про мистецтво . *Живописна Україна*. 1992. № 1-2. С.42.
5. Выготский Л.С. Психология искусства /Под ред. М.Ярошевского. -М.: Педагогика.1987. -341 с.
6. Волинець Л. Інформаційне забезпечення загальної мистецької освіти у Франції. *Мистецтво та освіта*. 2009. №4. С.14-19.
7. Волинець Л. Художньо-естетична освіта в Японії *Мистецтво та освіта*. 2002. №1. С.28-39.
8. Ганнусенко Н.О. З досвіду художньо-естетичного виховання учнів у шкільних музеях *Мистецтво та освіта*. 1999. №4. С. 24-28.
9. Глинская И.П. Изобразительное искусство. Методика обучения в 1-3 классах .К.1978. 111 с.

10. Гончаров И.Ф. Эстетическое воспитание школьников средствами искусства и действительности . М.: Педагогика. 1986. 236 с.
11. Зміст, дидактичні структури та методичне забезпечення уроків у початкових класах (психологічні та педагогічні аспекти) /За ред. Г.П.Коваль. Тернопіль, 2010. 192 с.
12. Зязюн І.А. Виховання естетичної культури школярів /І.А.Зязюн, Н.Є.Миропольська, Л.О.Хлебнікова. К. 1998. 156 с.
13. Зязюн І.А. Краса педагогічної дії /І.А.Зязюн, Г.М.Сагач. - К. 1997. 142 с.
14. Зязюн І.А. Естетичний досвід особи. Формування і сфери вияву . К.: Вища школа. 1976. 174 с.
15. Коновець С.В. Образотворче мистецтво в початковій школі. К. 2000. 79 с.
16. Коновець С.В. Образотворче мистецтво як засіб активізації дитячої творчості. *Мистецтво і освіта*. 1999. №3. С. 15-19.
17. Левчук Л.Т. Історія світової культури. Культурні регіони: Навчальний посібник. К.: Либідь. 1997. 488 с.
18. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник з образотворчого мистецтва. *Початкова школа*. -2008. –№3. –С.44-48.
19. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу „Мистецтво”. *Початкова школа*. 2007. №1. С.46-55.
20. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі /Л.М.Масол, О.В.Гайдамака, Е.В.Бєлкіна, І.В.Руденко. Харків. 2006. 256 с.
21. Неменский Б.М. Мудрость красоты: О проблемах эстетического воспитания: Книга для учителя. 2-е изд. перер. /Б.М.Неменский. М.: Просвещение.1987. 253 с.; ил.
22. Рудницька О.П. Основи викладання мистецьких дисциплін .К.: АПН України. 1998. 183 с.

- 23.Сирота В.О. Художньо-прикладна спрямованість образотворчого мистецтва у школі. *Мистецтво та освіта*. 2002. №4. С. 13-16.
- 24.Сисоєва О.В. Естетичне ставлення дітей до творів живопису .К. 1968. 111 с.
- 25.Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: *Науково-методичний посібник* /О.Пометун, Л.Пироженко. К., 2004. 192 с.
- 26.Томашевський В.І. Музика на уроках образотворчого мистецтва. *Мистецтво та освіта*. 1999. №1. С.13-18.
- 27.Хомич Л. Роль мистецтва у професійно-педагогічній підготовці вчителя. *Мистецтво та освіта*. 1998. №3. С.51-54.
- 28.Ростовський О.Я.Художня освіта і проблеми виховання молоді: *Збірник наукових статей* /О.Я.Ростовський, О.П.Рудницька, С.І.Уланова . К: ІЗМН. 1997. 164 с.
- 29.Шахова К.О. Образотворче мистецтво і література .К. 1987. 193 с.
- 30.Шевнюк О.Л. Культурологічна освіта майбутнього вчителя: теорія і практика . К. НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2003. 232 с.

Викладач _____